

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 7

Maribor, torek 10. januarja 1928

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem št. zav. v Ljubljani št. 14.400
Vredn. mesečno, prejeten v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 12
Oglašni po tarifi
Oglašje sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Naša armada in njeni stroški

PRORAČUN VOJNEGA MINISTRSTVA. — STANJE ARMADE ZNAŠA OKOLI 110.000 MOŽ. PRORAČUN PA 2428 MILIJONOV.

BEOGRAD, 10. januarja. Danes se je zopet sestal finančni odbor Narodne skupščine, ki je razpravljala o proračunu ministrstva za vojno in mornarico.

Vojni minister general Hadžić je kot prvi govornik v daljšem govoru utemeljeval potrebščine armade in posamezne postavke svojega proračuna. Prvotni proračun je bil določen na 3.936 milijonov dinarjev, radi splošnega finančnega položaja države pa je bil pozneje znižan za ogromno vsoto 1500 milijonov. Sedanji proračun, ki vsebuje le najnujnejše izdatke perzonalnega in materialnega značaja, znaša 2428.571.221 Din in presega lanskega za 79.500.000 Din. Takozvani komorski davek je bil črtan iz proračuna vojnega ministrstva in dodeljen finančnemu ministrstvu. V proračunu

je upoštevati v prvi vrsti izdatke za naraščajoči oficirski zbor in vojaške delavnice.

Efektivno stanje jugoslovanske armade, je izjavil vojni minister general Hadžić, se od preteklega leta ni izpremenilo. Znaša namreč 95.000 korporalov in redovov, 8854 podoficirjev in 5323 gojencev raznih vojaških izobraževalnih zavodov. Skupno torej 109.575 mož, pri čemur pa ni všteti oficirski zbor. Stroški za osebo znašajo po predloženem proračunu 7.60 Din dnevno.

Za vojnim ministrom sta govorila še poslanca dr. Košutić in Pavle Radić. Proračun vojnega ministrstva je bil sprejet še tekom dopoldanske seje, popoldne pa pride na vrsto proračun ministrstva za javna dela.

Kmečko-demokratska koalicija in slovenski napredni kmetje

IDEJA O POTREBI SKUPNE FRONTE SE VEDNO BOLJ UTRJUJE.

Maribor, dne 10. januarja. Tekom minulih dni se je vršilo v mariborski oblasti večje število občinskih zborov in članskih sestankov krajevnih organizacij SDS. Skoro povsod so bili povabljeni na te sestanke tudi pristaši SKS. Videlo se je povsod, kako globoko je odjeknilo med našim naprednim podeželskim ljudstvom dejstvo, da sta se zedinili v skupno borbo za enakopravnost dve močni napredni skupini. Kjerkoli se je radi trenutnih neuspehov, povzročenih po dosednji razcepljenosti naprednih vrst, že začela pojavljati deloma celo malodušnost, se je sedaj začelo odločnejše gibanje; zavest napredne skupnosti dviga samozavest in borbenost raste.

Zanimivo je bilo na raznih zborovanjih poslušati govornike iz ene in druge skupine in čuti iz njihovih izjav enodušnost v presoji položaja in v prepričanju, da mora skupna borba za veliki cilj vesti do končne zmage. Zlasti pa je zanimivo tudi dejstvo, da so nastopili normalni medsebojni odnosi med pristaši obeh naprednih strank v krajih, kjer si še vedno obe skupini niste nič manj sovražno stali nasproti, kakor n. pr. na Hrvaškem. Povsod se kaže stremljenje po še tesnejši združitvi v eno enotno napredno stranko.

Koalicija kmečke demokracije bo imela svoj blagodejni vpliv na vse naše javno življenje. V skupnem delu se bo dvignilo tudi kulturno delova-

nje med našim ljudstvom, ki je dozdaj marsikje trpelo vsled političnih nasprotij, ki so po nekod žalibože prehajalo po nepotrebnem celo v osebna nasprotja. Že se čujejo glasovi iz krajev, kjer je dozdaj napredno izobraževalno delo skoro popolnoma počivalo, da se pripravljajo ustanovitve novih prosvetnih žarišč ob sodelovanju vseh naprednih elementov. Isto se bo pojavilo tekom časa tudi na gospodarskem polju. Marsikje je bila že davno podana možnost za ustanovitev bodisi kakšne kreditne ali kakršnekoli druge zadruge, pa se je vsak poskus razbil ob političnih nasprotjih.

Gledamo na nadaljni razvoj dogodkov z upravičenim optimizmom in vendar trezno in realno. Zborovanja Kmečko-demokratske koalicije tekom prihodnjih dni v Zagrebu bodo dala nove impulze in življenska sila koalicije se bo še ojačila. Ne dvomimo, da smemo računati s popolno iskrenostjo na obeh straneh, ker bo v taki smeri zasnovana borba nedvomno rodila uspehe.

Naša obojestranska naloga je, da v teh odločilnih mesecih po svojih najboljših močeh ojačamo svoje postojanke med našim ljudstvom ter ustvarjamo nove. Zavedati se moramo, da bo predpogoj skupnemu uspehu Kmečko-demokratske koalicije čim trdnejše izvedena organizacija obeh koaliranih skupin.

Mussolini popustlivejši

PODALJŠANJE ODPOVEDNEGA ROKA ZA PRIJATELJSKO POGODBO MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO. — POPUŠČANJE ITALIJE. — SPO-RAZUM ODVIŠEN OD POGAJANJ ITALIJE S FRANCIJO.

BEOGRAD, 10. januarja. Italijanska vlada je sprejela predlog naše vlade, da se rok za odpoved jugoslovansko-italijanske pogodbe o prijateljstvu, ki poteče dne 27. t. m., podaljša do 27. julija 1928.

Naše zunanje ministrstvo za enkrat še noče dati nobenih pojasnil, pod kakšnimi pogoji je sprejela Italija ta odpovedni rok. Splošno pa se zatrjuje v političnih krogih, da zahteva Italija kot protiuslugo, da naša narodna skupščina ratificira nettunske konvencije, ki posegajo direktno v suverenost naše države. Podaljšanje odpovednega roka ima predvsem namen preprečiti poslabšanje odnosov med obema državama, ki že itak niso najboljše. Do 27. julija upajo namreč merodajni krogi, da bodo razčiščena vsa še nerešena vprašanja, ki so dosedaj kalila medsebojne prijateljske odnose obeh držav.

Privolitev italijanske vlade v podaljšanje odpovednega roka se more vsekakor smatrati kot nekako popuščanje Italije v njeni dosednji intransigentnosti napram naši državi. Mussolini je namreč s svojim agresivnim postopanjem in imperijalistično politiko na Balkanu naravnost onemogočil direktna pogajanja z našo državo.

Sicer pa gledajo beograjski diplomatski krogi na rezultat novih pogajanj med Italijo in Jugoslavijo z veliko rezervno. Važna pa so vsekakor posebno zato, ker bo za časa teh pogajanj mednarodna politična situacija na jugovzhodu Evrope zopet pokrenjena z mrtve točke. V kakem pravcu se bo to izvršilo, na boljše ali na slabše, pa je seveda odvisno le od razvoja diplomatskih pogajanj med Parizom in Rimom. Naša država igra pri tem samo postransko vlogo.

Pred sklicanjem narodne skupščine

BEOGRAD, 10. januarja. Ministrski predsednik Vukičević je bil davj, ob 10. uri, sprejet od kralja v daljši audienci, nakar se je vršil razgovor med vladnim šefom in skupščinskim predsednikom. V političnih krogih se spravlja ta konferenca v zvezo s predstoječim sklicanjem Narodne skupščine.

Popoldne se sestane sekcia zakonodajnega odbora, da razpravlja o sodniškem zakonu. Ker je vlada, kakor znano, v vprašanju sodniških prejemkov kapitulirala pred opozicijo, bo to vprašanje končno rešeno v okviru predloženega sodniškega zakona.

SAMOMOR FRANCOSKEGA KOM-PONISTA.

PARIZ, 10. januarja. Znanega francoskega komponista Lemairea, ki so ga že dalj časa pogrešali v Parizu, so našli včeraj ob morskem obali pri Boulogni sur Meru mrtvega. Izvršil je samomor.

Atentat na predsednika Nikaragve

PARIZ, 10. januarja. Včeraj je bil izvršen na predsednika republike Nikaragve atentat, ki pa se je ponesrečil. Predsednik Diaz se je vračal z neke plantaže, ko je nenadoma skočilo pred njegov avtomobil 30 moških, trije pa so skočili naravnost pred avto, da ga ustavijo. Videč nevarnost, pa je šofer pogljal avto še bolj, povozil vse tri in zdirjal potem naprej. Nato so ostali pričeli streljati na avto, toda brez uspeha.

Žrtve rdečih strahovlad v Rusiji

PARIZ, 10. januarja. Po najnovejši statistiki je bilo v zadnjih 10 letih usmrčenih v Rusiji nad tri milijone ljudi. Od tega števila na smrt obsojenih je bilo justificiranih samo v prvih štirih letih boljševiške revolucije 1.766.118.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 10. januarja ob 20. uri »Glasba«. Ab. C. Premijera.

Sreda, 11. januarja. Zaprto.

Četrtek, 12. januarja ob 20. uri »Logarjeva Krista«, ab. D. Kuponi.

Petek, 13. januarja. Zaprto.

Sobota, 14. januarja ob 20. uri »Živjotatovi«, ab. A. Kuponi.

Sprememba marib. gledališkega repertoarja. Radi nenadnih zaprek se vorizori v četrtek, 12. t. m. »Logarjeva Krista« mesto preje najavljene predstave »Orlov«. Abonma D. ostane.

Italijanski vohun in provokater v naši službi

Na Sušaku so aretirale v ponedeljek naše oblasti 44letnega inženjerja Avgustina Hendla, rodom iz Ancone v Italiji, ki je vodil že dolgo časa časopisno in politično akcijo iz naše države proti naši državi. Zanimivo je, da je bil inž. Hendl od l. 1921 do 1927 celo šef tehničnega oddelka naše ladjedelnice v Kraljevi, ki je sedaj v likvidaciji. Hendl je bil že dalj časa sumljiv našim oblastim, poseono pa od tedaj, ko so nedavno iz ladjedelnice v Kraljevi izginili gotovi načrti. Are-

tiran je bil v ponedeljek v svojem stanovanju v Kraljevi in so pri preiskavi našli pri njem kopico materiala, iz katerega je razvidno, da je vodil dobro razpredeno propagando proti naši državi na korist Italije. Ugotovljeno je, da je bil ravno inž. Hendl oni glasoviti dopisnik tržaškega fašistovskega lista »Popolo di Trieste«, ki je dolgo časa objavljial ostudne članke proti naši državi in sramotil celo našo dinastijo. Hendl je obenem izdajal tudi načrte o naši trgovski in vojni mornarici. Pred vojno je bil r-mješčen pri tržaškem tehničnem zavodu, med vojno je bil pri tvrdki Danubius v Budimpešti, od l. 1921. pa v Kraljevi. Zanimivo je, da je ta italijanski vohun pisal tudi za »Jadransko Stražo« v Splitu in razpravljaj tamkaj celo o načrtu za zgradbo naše nacionalne reprezentativne kraljevske jahte, a je bil njegov načrt ravno radi njegove sumljivosti zavrnjen. —

Borza

LJUBLJANA, 10. januarja. Devize: Berlin 1352.5, Curih 1094.4, Dunaj 801.64, London 276.90, Newyork 56.72, Praga 168.40, Milan 300.40. — Efekti: Celjska 164, Ljub. kreditna 135, Kreditni zaved 160, Vevče 135, Ruše 265—280, Stavbne družba 56, Šeška 125

Sankanje in njegove nevarnosti

NENAVADNI VLAKI V MARIBORSKI OKOLICI. — KAKŠNO MORA BITI VODSTVO, DA SO IZKLJUČENE NESREČE.

Maribor, 10. januarja.

V sobotnem »Večerniku« je napisal nekdo o sankanju apodiktčno trditev: »Morda je taka vožnja vesela, zabavna, vendar je po sodbi objektivnega opazovalca zlasti vprega z avtom nedosežno nevarna lahkomišelnost«. Članek pisec in tisti objektivni opazovalec gotovo ima ta prav glede »nedosežno nevarne lahko miselnosti« in spominjata skoroda na naše mamke iz 80 let prejšnjega stoletja, ki so od začudenja kar z rokami kričale, ko je mimo njih privozil — prvi kolesar.

Seveda, na roženkranc sank, ki ga vleče avto, ne spadajo niti nedoletni otroci, ne pijanci in tudi ljudje ne, ki se kar zdrznejo pri sami besedi »šport«. — Takšna vožnja se mora vršiti po gotovih športnih smernicah in načelih.

Na novega leta dan in na dan Sv. Treh kraljev je večja družba sankarjev in sankaric, ki jih je vlekel avto, in sicer prvič 21 sank v Ruše, drugič 15 sank v Sp. Poljskavo, brezdomno vzbujala senzacijo pri športnikih in še v večji meri pri nešportnikih, ki so črečevali tisto dolgo kačo. Oba izleta sta se izvršila brez najmanjše poškodbe in drugi v prejšnjih letih tudi.

Vodstvo mora biti dobro in zanesljivo. Voditelj, ki na avtomobilu stoji, mora vsekakor imeti živce in pazno motriti zaupano mu čredo in pravočasno opaziti morebitno nevarnost, ki bi pretela od prehitevanja avtomobila, a mora seveda vsak trenutek pogledati naprej, ali se ne bliža kak voz, čegar konji bi se mogli splašiti vsled nenavadnega prizora; se-li ne bliža kak avto od nasprotne strani, ne grozi-li kak preoster ovinek itd. V vseh takih slučajih, ki bi mogli dovesti do nezgode, je vodnikova dolžnost, da da šoferju in sankarjem znamenje, da se »vlak« ustavi.

Šofer mora biti tudi po možnosti spreten sankar, ki pozna tak način vožnje in zna v vsakem trenutku prilagoditi kretanje voza, osobito glede zvišanja in po-

jemanja hitrosti, vožnji »roženkranc«. Sankači sami morajo vodnika ubogati in biti pravilno opremljeni; lakasti čevljički in galoše ozir. snežni črevlji ne spadajo na sanke, pač pa trdno okovani črevlji, kojih pete se ne izbrusijo pri zaviranju. Prav topla obleka, ki se osobito prav tesno prijemajo gležnjeve, meč in stegen, je neobhodno potrebna, kajti drugače se, osobito sankaricam, naberejo neprijetne kepe snega na raznih delih telesa, kjer jim niso nič kaj po godu. Sani morajo biti med seboj sklopljene najmanj v razdalji dveh do treh metrov druga od druge in morajo biti sankači pravilno razvrščeni po »kači« glede na njihovo spretnost in težo.

Potnikom tako opremljenega »vlak« se ne bo zgodila nobena večja nezgoda; ako pa kateri vsled lastne ali sopotnikove nerodnosti ali celo nagajivosti srči raz svoje sani, se zavalj pač od tira preč v sneg in ga sledeče sani ne morejo poškodovati, pač pa mora za kazen teči za svojim praznim vozilom, je doteči in zopet zajahati, kar ni vedno lahko, osobito ako je vodnik hudomušen in ne zatrobi zveličavni »stoj!«.

Sicer pa... kje je tisti šport, pri katerem ne bi bil njegov izvrševalec izpostavljen nevarnosti, da odnese nekaj prask ali bunk.

Da je taka vožnja zabavna, je res, kajti zabavajo se (in zmružejo) nebeško pri naglem sankanju, ki je dosegalo na dan Sv. Treh kraljev hitrost 40 km na uro, sankarji sami, kakor tudi prebivalstvo na deželi, ki se jim prav pristrčno smeje in jih v zahvalo za brezplačno zabavo prav pridno — kepa.

Da je policija tako sankanje po mestu prepovedala, je v redu. Vsled križajočih se ulic je namreč ta način izvrševanja tega športa v precejšnji meri nevaren in ovira vrhitega promet. Tam zunaj v naravi, na prosti državni cesti pa ni nevarnosti in so ovirani v prometu kvečjemu sankači sami, ne pa druga vozila in pešci.

Razne zanimivosti

Imeli se prvič omenja l. 65 po Kristu od rimskega historika Plinija; prvi pivovarnarji v današnjem smislu besede so bili Oseti, gorsko pleme na Kavkazu. — Mariborski Andrej Oset ima prilično, da po tej moji najdbi zasluje korenino svojega potomstva.

Prvi turnirji v drsanju na ledu so se priredili leta 1801 v Gröningenih (Holandsko). Udeležence so bile samo ženske! — Ali smo danes daleč? —

Pozdravljanje s snemanjem klobuka izvira iz 17. stoletja. Celo stoletje je bilo potrebno, da je ta uvedba postala običaj. Ljubljanske dame, ki so začele akcijo proti snemanju klobukov, naj bodo pripravljene, da je za odpravo tega običaja potrebno najbrž eno stoletje — kljub temu, da je ideja zelo humanitarna. —

Spoznavanje ljudi. — Baron de Saint Germain je rekel nekoč Ludviku XV.: »Če hoče kdo spoštovati ljudi, ne sme biti spovednik, minister in policijski ravnatelj.« —

Ludvig XV. mu je odgovoril lapidarno: »In tudi ne — kralj.«

Mariborski izvirni domislek: »Škoda, da predpust ne pada v pasje dni! Koliko kostumov bi se lahko zastavilo!« —

V Mariboru se neki ljubeč parček ne more oženiti, ker nima in ne najde primernega stanovanja. Ženin je izrekel s stoječim mirom to krilatico: »Radi mene bo Jugoslavija izumrla.«

Edino onemu je dobro na svetu, kateremu sredstva dovoljujejo, ostati neumen... —

Marsikateri Mariborčan je iz same domišljavosti ljubosumen; kajti to je boja v nastopajočem predpustu moderno.

Prazen žep daje enemu samotno življenje, a drugemu pestro mnogostranost.

Bolezen izenači vse ljudi; kajti vsi polniki imajo eno in taisto željo: ozdraveti.

Marsikdo ne sovraži ničesar tako zelo kakor vloga, katera mu je napisana za njegovo življenje.

Čim manj pameti in razsodnosti kdo poseduje, tem več jeze in zamere počuduje...

Marsikdo se je na svojih temeljnih principih uničil do — temelja. —

Velikega poznajo mnogi, mali ima mnogo znancev.

Če preide dekle k pameti, se poroči; kadar pa možki pride do pameti, je navadno že poročen.

Silno malenkostno je v resnici iskati zmoto — a v zmoti iskati resnico je znak velikega duha.

Dobrodušen kmetič na državnem mostu stopi k stražniku, ki v lepi uniformi stoji sredi križajočih se avtomobilov, drugih vozil in ljudi ter mu reče: »Gospod, stopite semkaj! Tam si boste zamazali svojo lepo obleko...«

Revolucija v aeroplanski industriji.

Strojni inženjer Sperry v Brooklynu je po časopisnih vesteh konstruiral Dieslov motor za aeroplane, ki tehta tisoč kilogramov in razvija tisoč konjskih sil. Mesto bencina se bo uporabljal petrolej, da se tako prepreči nevarnost požarov, kakor je to že pri bencinskih motorjih.

Mariborski in dnevni drobiž

Seja širšega srezkega odbora SDS za mesto Maribor

se bo vršila drevi, ob 20. uri, v tajništvu Cankarjeva ulica št. 1. Udeležba za vse člane obvezna. — Predsednik.

Posestno gibanje v decembru v Mariboru.

Poslednji mesec preteklega leta je bilo v Mariboru prodanih raznevrstnih precej hitro oziroma zemljišč. Hecnik in Franc Langer sta prodala Jos. in Tereziji Černelič za 120.000 Din hišo št. 19 v Magdalenski ulici in pripadajoči vrt ter gospodarsko poslopje; Josip in Anica Grenkuš sta prodala Srečku in Veroniki Puc, ključavničarju juž. žel., za 117.500 Din hišo št. 50 v Smetanovi ulici; Haas Anton in Josipina sta kupila od Berite Holzer za 28.000 Din stavbišče v katastralni občini Grajski marof; železničar Karl Stupan in njegova žena Julijana sta kupila od Posojilnice v Mariboru njivo v katastralni občini Sv. Magdalena za 10.000 Din; inž. Alfred Dejak s Polzele pri Celju je kupil od Olge Medica za 200.000 Din hišo št. 51 v Koroščevi ulici.

Smrtna kosa.

V bolnici je umrl 50letni Jurij Žvikart, posestnik od Sv. Lovrenca na Pohorju; pogreb bo jutri ob 14. — V Radvanju je preminul v 72 letu starosti dolgoletni uslužbenec graščine Rosmanit Mihael Uitz; pokopljejo ga jutri ob 15. —

Protestno zborovanje gostilničarjev in kavarnarjev.

Dne 11. t. m. ob 13.30 se bo vršil v Gambrinovi dvorani v Mariboru izreden občni zbor članov zadruga gostilničarjev in kavarnarjev iz mesta in okolice. Na dnevnem redu je protest proti novim obremenitvam gostilniških in kavarniških obratov z oblastnimi in občinskimi dokladami in taksami ter slučajnosti. Ker gre za izredno važno stvar, je udeležba na skupnem zboru dolžnost vseh članov okoliške in mestne zadruga. —

Ustanovitev vrtnarskega in sadjarskega društva v Mariboru.

Na dan Sv. Treh kraljev se je vršil ustanovni občni zbor Sadjarske in Vrtnarske podružnice v Ormožu. Ob tej priliki je kot zastopnik centrale predaval priljubljeni stari sadjar, vneti sodelavec g. Levstik iz Celja in sicer o sadnem drevju sploh in o sortah sadja. Govornik je žel vsestranko priznanje in zahvalo! Nato je povzel besedo g. Rudolf Pevec, ki je s slikami in z naravnimi jabolki dokazoval najboljše vrste, ki so za bodočo trgovino najbolj priporočljive. Po triurnem zborovanju, katero je v splošno zadovoljstvo vodil gospod J. Rosina, nadučitelj osnovne šole, je bil izvoljen soglasno sledeči odbor: Rudolf Pevec, predsednik, Ciril Šostarič, podpredsednik, J. Kukovec, blagajnik, Vinko Radanovič, tajnik, Adolf Rosina, Andrej Židarič, Ant. Stojk, Franc Vizjak in Mihael Vaupotič, odborniki. Rudolf Pevec, pa še kot delegat na glavno skupščino!

Velika invalidska loterija.

Udruženje vojnih invalidov v Mariboru sporoča vsem interesentom, da se bo vršilo žrebanje invalidske loterije v Beogradu nepreklicno dne 15. t. m. Izžrebanih bo 25 Praga-avtomobilov v vrednosti po Din 80.000. Srečka stane komad Din 100 in se še dobe do 12. t. m. dopolne v trafikah gg. Geč-Gnus, Glavni trg št. 14 in Antona Goleža, Aleksandrova c. št. 42. —

Ponesrečenec na državnem mostu.

Mož, ki je včeraj jutraj nenadoma preminul na državnem mostu in čigar identitete niso mogli takoj ugotoviti, je po današnjem oblastvenem poročilu 68letni pomožni delavec Anton Januš s Pobrežja, ki se je preživljal zadnje dni s kidanjem snega. Pogreb bo jutri ob 13.30.

Nezgoda.

V neki mariborski gostilni je pekovski pomočnik Vinko P. sinoči pridno popival. Dokler je mirno sedel za mizo, ni bilo poznati močnih vplivov alkohola različnih zavžitih pijač; komaj pa se je dvignil izza mize, so se mu noge precej šibile. Pri vratih ga je tako zaneslo, da se je zaletel z glavo skozi šipo in jo predrl s težko butico. Pri tem se je nevarno poškodoval na temenu, obrazu in na desnem očesu. Ponesrečenca so z rešilnim avtom prepeljali v bolnico. —

Povest o Robinsonu.

Kdo je še ni čital? Kdo se ne spominja mladih let, mladih želj za pustolovščinami Robinsona? Zvezi kult. društev se je posrečilo dobiti to lepo povest v filmu. Predvajala ga bo v dveh delih, čeprav je film napravljen v treh delih. Prvi del bomo predvajali v petek 13. t. m. in v soboto 14. t. m. vsakokrat ob 2. in ob 4. uri v nedeljo 15. t. m. pa ob pol 10. in ob 11. dop. Drugi del pa teden dni pozneje, v petek, 20. soboto 21. in nedeljo 22. t. m. ob enakem času. Film je napravljen po originalnem romanu: Doživljaji in pustolovine Robinsona Crusoe, slavnega angleškega pisatelja Daniela Defoe, ki je bil rojen 1688 l. bil v mladosti mesar, potem knjigovodja, z Robinsonom, ki je izšel l. 1719., pa je postal pisatelj svetovnega slovesa. Defoe je umrl l. 1831. Poleg Sv. pisma je Robinson preveden v največ jezikov. Pri nas je za mladino prirejen že v dveh izvodih. —

Društvo jugosl. akademikov.

v Mariboru ima drevi ob 20. članski sestanek v društveni sobi Narodnega doma.

Rdeči križ v Guštanju

ima svoj tretji redni občni zbor dne 15. t. m. ob 4. pop. v prostorih g. Antoniča v Guštanju.

Ropovnjaški napad v Selnici ob Dravi.

Včeraj je pripeljal rešilni avto v mariborsko bolnico 23letnega delavca Ivana Rotat-a, ki je imel težke poškodbe na glavi in križu. Ranjenec pripoveduje, da se je v soboto okoli šestih zvečer po končanem delu pri nalaganju plohov v Čermenški grabi napolnil k večerji. Bližu posestnika Vavherja pa ga je iz njemu neznanega razloga napadla tolpa petih fantov in izkazala na Rotatu svoje žalostno junaštvo s tem, da je anta, ki je bil sam, pretepla in pobila na tla. Napadalcu so se poskrili; upamo, da ne za dolgo. —

Radi 1000 Din v smrt.

Poročali smo že, da je dne 2. t. m. zjutraj našel progovni čuvaj v Susedgradu pri Zagrebu na železniški progi truplo neznanega človeka, ki mu je vlak odsekaval glavo in jo vrgel v stran. Takoj so domnevali, da gre najbrže za samomor. Orožniki so našli pri mrtvecu v žepu samo ključke in beležnico, v kateri so bila zapisana razna imena. Na raznih potrdilih je bilo tudi ime tvrdke »Balk« v Mariboru, ki je že 27. decembra naznala policiji, da je njen uslužbenec Vinko Zakušek izginil brez sledu. Porabil je okoli tisoč dinarjev tvrdkeinega denarja zase in odšel potem v strahu pred aretacijo v Zagreb, kjer pa je kmalu zapadel bedi in končno izvršil samomor. Žandarmerija v Vrabčah je poslala na ljene stvari takoj v Maribor, nakar je Zakuškova žena Franciška odpotovala na Hrvaško in v Vrabčah v resnici spoznala po sliki svojega moža. —

Tatvina kolesa.

Izpred mestne garaže je včeraj neznan storilec ukradel šoferju Josipu S. dobro ohranjeno dvokolo, vredno 1500 Din. — Ravno tako je neznan izmovič izmaknil Virgilu T. eno srajco in hlačo vredno 150 Din.

Plesni venček policijskih nameščencev.

Društvo državnih policijskih nameščencev in upokojencev v Mariboru priredi dne 14. januarja v dvorani pivovarne Union (Götz) plesni venček ter vabi cenjeno občinstvo k tej zabavi. Ker ni izključeno, da se je morda koga pri razpošiljavti vabil prezrlo, naj smatra cenjeno občinstvo ta oglas ob enem za nadomestilo vabila. —

Trgovski ples.

Kakor znano, je ples trgovskega gremija vsakokrat prvovrstna reprezentančna prireditev v Mariboru. Vršiti se po enoletnem presledku dne 21. januarja v dvorani pivovarne »Union« in so pripravili v polnem teku. Vabila se že razpošiljajo in ker je vstop dovoljen samo vablenim, se prosijo vsi oni, ki bi se mogoče prezrli in se želeli naše prireditve udeležiti, da jih zahtevajo od trgovskega gremija (telef. 71). Gremij upa, da bo tudi letošnji trgovski ples privabil na svojo prireditev vso mariborsko elitno družbo, kakor tudi prijatelje in znance iz okolice.

Liublanski Zvon v letu 1928

»Liublanski Zvon« zopet vabi ljubitelje lepih povesti pesmi in esejev v krog svojih naročnikov. Dasi je današnja doba za literarno produkcijo skrajno neugodna, vendar obeta uredništvo za novo leto bogato in pestro vsebino. Med najširšimi krogi bo vzbujal največ zanimanja velik zgodovinski roman »Serenissima«, delo mladega pisatelja Jožeta Pahorja, avtorja romana »Medvladije«. Dejanje romana se vrši v Benetkah koncem šestnajstega stoletja, ko je to mogočno mesto stalo v zenitu svoje moči. Pisatelj je z izrednimi fabulističnimi sposobnostmi načrtal bujno in razkošno sliko, vsesppek prevezeno z bogatim dogajanjem, polnim slikovite nazornosti, ki spominja mestoma na fabulistično razkošje Sienkiewiczjevih romanov. V sredi vrvečega dogajanja stoji Just Golia, slovenski človek. Kot preprost mornar s Tolminksega se je zaradi svojih izrednih vrlin in svoje brezmejne vdanosti beneški ljudovladi povzpela do častnika Serenissime. Kot mlad in lep oficir ima dostop v najbogatejšo patricijske hiše in v najvišjo beneško družbo. Tam ga zamami v svoj objem prekrasna Neva Mocenigova, bogata in ponosna razvajenka in v rafinirano uživateljica, polna samoljublja, tipična zastopnica tedanjega beneškega ženstva. Nevo draži Golijevo zdravje, notranja nepokvarjenost in njegova fizična moč; hoče si ga podjarmiti docela, napraviti ga za svojo lutko. Golia pa spozna v tej ljubezni ves lažisijaj te pokvarjene družbe in vso notranjo gnilobo in ničvrednost mogočne ljudovlade, ki jo je poprej oboževal s strastno vdanostjo in brezmejno zvestobo pristnega slovenskega človeka. Po mnogih notranjih bojih in razočaranjih se pridruži uporniški gibanju ter prične brezupen boj, dokler naposled tragično ne podleže svojemu tekmecu Loredanu, vodji vojaške stranke, katera po svojih metodah spominja na današnjo Italijo.

Poleg tega glavnega romana se objavi še cela serija manjših pripovednih del. Anton Novačan objavi iz svoje celiske trilogije plastično pisana četrti in peti akt Hermana. Krajske povesti: Vladimir Levstik, Cvetko Golar, France Bevk, Juš Kozak, Ferdo Kozak, Ivau Zorec, Miran Jarc, Slavko Grum, Vladimir Bartol i. dr.

Oceanska letalka Ruth Elderjeva aretirana

Oceanska letalka in igralka Ruth Elderjeva je doživela te dni v mestecu Atlantia v Zedinjenih državah skrajno neprijeten dogodek. Ko je namreč na svoji turneji prispela v imenovano mesto, je bila na podlagi že štiri leta starega aretacijskega odloka nepričakovano aretirana. Očita se ji namreč, da se je tedaj skrajno nedostojno obnašala napram pastoru Hubertu Jenkinsu. Elderjevo so končno le izpustili in sicer proti kavciji 500 dolarjev, razprava proti njej pa je določena za mesec februar. Zastopnikom časopisja je izjavila, da so vsi očitki proti njej brez vsake podlage. Pred štirimi leti, ko je bila še poročena z učiteljem Moodyjem, dočim je njen sedanji mož Wornack, je nekega dne posetila pastora Jenkinsa in njegovo soprogo. Pastor ju je pregovoril, da je šla z njim na sprehod v Clayton, kjer sta z nekega grička obkroževala okolico. Žalibog pa je posegel v to idilo neznan človek, ki je o njenem sestanku s pastormem takoj poročal njemu prvega možu. Stvar pa je bila sama na sebi popolnoma nedolžna.

Mistični svetnik z 10.000 angleškimi funti

Po smrti znanega vodje dervišev, Kvadia, se je v Hebronu pojavila neka nova mistična osebnost, 50-letni Mulah, ki je bil po poklicu klesar, je prisostvoval obredom od grobu nekega muslimanskega vojskovodje, ki ga smatra prebivalstvo za svetnika. Ko se je Mulah vrnil z božje poti, se je popolnoma spremenil. Poprej je bil navaden in priprost Arabec, ki je živel kot ostali sorojaki. Po povratku pa ga niti najboljši znanci niso mogli spo-

Pesništvo bo zastopano po svojih najboljših reprezentacijah. V dramih oglašajo Anton Cerkvenik. Razen tega so svoje sodelništvo najavili nekateri slovenski pisatelji, ki doslej niso bili sodelniki »Liublanskega Zvona«. Višino sodobne evropske literarne produkcije bodo skušali predočevati prevodi krajših del tujih avtorjev.

Pripovedništvo bo smiselno dopolnjevalo esejistični del. V njem se bodo intenzivneje nego doslej razmišljali aktualni domači problemi. Poleg načelnih esejističnih razmišljanj o slovenski prozi, liriki in dramatiki, gledališču in likovnih umetnostih, ki jih bodo objavili Oton Zupančič, A. Lajovic, Fr. Albrecht, J. Glonar, Fr. Čibej, K. Dobida, J. Rozman, J. Vidmar i. dr., se pričajo tudi krajše razprave. Tako objavi prof. Fr. Kidrič svojo zanimivo in aktualno razpravo »Frankofili v Napoleonovi Iliriji« in razne druge literarno-historične zanimivosti; prof. R. Kolarič je ponudil uredništvu svoj članek o Miklošiču, zaslužni zgodovinar Ivan Vrhovnik pa svojo toplo pisano razpravo o svojem sošolcu zgodovinarju I. Vrhovcu. Mednarodni literarni slovniki bo priobčil prof. Janko Lavrin, B. Borko pa bo pisal o ruskem poetu S. Jeseninu, češkemu dramatik Karlu Čapku ter objavil esej »L. Tolstoj in sodobni človek«. O ruski književnosti bo pisal N. Preobraženskij, o francoski pa prof. A. Debeljak, M. Jarcin in prof. P. Karlin. Poleg tega so uredništvu obljubljeni specialni članki o poljski, bolgarski in španski literaturi; o novostih angleške literature bo informiral W. H. Hindle.

List, ki izide v novi zunanji opremi, bo tudi v novem letniku redno prinašal umetniške portrete slovenskih pisateljev in umetnikov.

Komur je tedaj do tega, da slovenska knjiga ne izhira in ne propade, marveč se dvigne do tiste višine, ki bo slovensko besedno kulturo dostojno reprezentirala pred svetom, bo »Liublanski Zvon« podprl in mu skušal pridobiti še novih podpornikov!

Naročnina za »Liublanski Zvon« znaša: za celo leto 120, za pol leta 60, za četrt leta 30 Din; za inozemstvo 150 Din. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica št. 54.

znati. Mulah se sedaj sprehaja po hebronških ulicah in pripoveduje, da je naslednik Abdul Hamida, zadnjega turškega sultana.

Nenavadni svetnik hodi od trgovine do trgovine in povsod razkazuje ček, plašč na 10.000 angleških funtov. Kaj namera va s tem, ne more nihče razumeti, vendar se ga prebivalci boje, derviši pa so ga pričeli spoštovati kot svojega novega poglavarja. Nekateri berachi, ki so »vetnika« zasmehovali, so še v isti noči umrli tajinstvene smrti... Policijske oblasti so uvedle strogo preiskavo, vendar jim ni uspelo, da bi razkrinkale fanatika, norca in mogoče tudi sleparja. Gotovo je samo to, da se njegova popularnost vedno bolj širi in da so evropske oblasti vedno bolj v skrbeh radi novega »svetnika«, ki bo gotovo kakor vsi dosedanjí hujškal narod proti Evropejcem. Doslej še oblasti niso ničesar ukrenile proti tajinstvenemu človeku.

Kiti in podmorski kablji.

Ko je v sedemdesetih letih preteklega stoletja v Indijskem morju odpovedal neki kabel, je bil poslan poseben parnik, da izvrši potrebno popravilo. Nikdo ni niti slutil, kako se je pokvaril kabel. Pozneje so ugotovili, da se je v kabel na nekem mestu zapletel kit, ki je našel potem v kabelskem objemu svojo smrt. Potem se dolga leta ni pripetil noben sličen dogodek. Šele l. 1905 se je na istem kraju zopet pokvaril kabel in ko so iskali vzroke, so našli, da se je zopet zapletel neki kit in potrgal žice. Začetkom preteklega leta je odpovedal kabel Seattle-Sitka. Parnik »Dellwood«, ki je bil poslan, da ugotovi vzroke, je dognal, da se je v globočini 600 metrov zapletel v kabel 20 ton težak kit, ki je potrgal vse žice, a našel pri tem tudi sam smrt.

Sport

Sankaški sport pri nas

Sankaški sport je pri nas dokaj hitro prebolel začetke uvajanja in se v razmeroma kratki dobi tako razmahnil, da danes naše sportne organizacije razpisujejo sankaška tekmovanja, ki po organizaciji in izvedbi prav nič ne zaostajajo za mednarodnimi zimskosportnimi prireditvami.

Temu so znatno pripomogle ugodne terenske prilike, priljubljenost Pohorja med prebivalstvom, ki se je pričelo baviti z zimskim sportom, oskrbovana priprava in podjetnost prvih pionirjev, zlasti ISSK Maribora, ki je že pred štirimi leti ustanovil zimskosportni odsek in lani s podporo SPD izvedel nadvse uspelo sankaško tekmo.

Lani je sportno sankaštvo slavilo res triumfalni ofiicielni pričetek. Na vzorno pripravljeni progi, ob skrbnem aranžmanu SK Maribora in SPD, je startalo okrog 50 sankačev in doseženi so bili nepričakovani uspehi, kar popolnoma opravičuje sportne organizacije, da prireditve, ki tako visoko kvalificirajo naše sportne moči, ponavljajo in izboljšajo.

Prilodno nedeljo se bo vršila druga sankaška prireditev, tekma na 6 km progi Ruška koča—Ruše. Teren ze prirejanje sankaških tekem je naraven in tako idealen, da na daleč nima primere; z malenkostnimi korekturami pa bi se dala odstraniti sleherni nevarnost in znatno dvigniti možnost dosežanja boljših časov. S stalnim izboljševanjem proge in neprekinjenim prirejanjem vsakoletnih tekem, bi se naj prireditve popularizirale in uspelo bi, pridobiti večji krog konkurentov. Vsi pogoji so dani, da postane ruška proga v sankaškem sportu mednarodnega pomena, treba bo samo s strani sportnih institucij, zlasti pa s strani tujskoprometnih organizacij in oblasti posvetiti stvari več pozornosti.

Ob priliki zimsko-sportnih prireditev, sankaških ali smučarskih, bi naj občinski odbor ali Tujsko-prometna zveza razpisala poleg daril prirediteljev, tudi dragocenejša častna darila, kar bi propagandi za tujski promet več koristilo kot vsi mogoči reklamni letaki in revije.

Delovanje »Maribora« in SPD v zimskem sportu je za tujski promet v naši oblasti tako plodonosno, da si danes niti zamisliti ne moremo. Pohorje je zaslovelo radi naravnih krasot daleč po državi in tudi marsikateri tujec je zadovoljen odšel s pohorskih dobav. Še večji sloves pa bo Pohorju pridobil zimski sport, treba bo le nuditi malo več komforta, predvsem ako bomo hoteli zainteresirati tujce in jih pridobiti za stalno posejanje naših krajev.

Sankaštvu so dani vsi predpogoji, da se v kratkem razvije do izredne višine.

Draga šala mesta Buenos Airesa

Ob novem letu je doživelo prebivalstvo Buenos Airesa, glavnega mesta Argentine, nenavadno neslano šalo, s katero je hotela mestna občina na svojo škodo iznenaditi občane. Mestno zastopstvo je dalo namreč po vsem mestu nalepiti velike lepake, da se bo na Silvestrovo vršila v občinskem Stadionu bikoborba, ki je bila v Argentini prepovedana že 20 let. Na tisoče ljudi je zato prihitelo v Stadion, kjer bi se morala v veliki areni vršiti napovedana bikoborba. Ker pa ob napovedani uri ni pričela predstava, se gledalci — okoli 40.000 po številu — pričela vznemirjati in glasno protestirati. Toda kljub vsem protestom ni bilo niti enega toreadorja, še manj pa divjega bika, ki bi imel biti žrtvovan. Razkačeni gledalci so zato naskočili areno in razbili vse, kar jim je prišlo pod roke. Seveda so povzročili ogromno škodo in se je pri tej priliki zgodilo tudi več nesreč. V strašni gneči je bilo namreč veliko ljudi težje in lažje ranjenih. Ko so dobili vznemirjeni občani obvestilo, da je šlo le za neslano šalo, se je množica zbrala na ulicah in priredila velike demonstracije proti občinskim očetom. Končno so morali poklicati ognjegasce in vojaštvo, da so s silo razgnali razjarjene demonstrante. Kdo pa si je pravzaprav dovolil ono neslano šalo, še sedaj ni ugotovljeno.

zlasti, ker je v okolici Pohorja močno populariziran, le da ga žal do lani niso gojili kot sport, temveč le v zabavo. S tekmovanjem je predrt led in le malo sistematične vzgoje bo našim reprezentantom omogočilo poset velikih mednarodnih prireditvev, s čimer se bo mnogo koristilo i ugledu našega sporta i razvoju našega tujskega prometa.

Druga sankaška tekma na Pohorju.

Glede na prijave iz inozemstva je bila nujno potrebna sprememba prvotnih tekmovalnih pogojev za sankaško tekmo, ki se bo vršila v nedeljo 15. t. m.

Pravico starta imajo vsi prijavljeni sportniki ne glede na dejstvo ali so verificirani ali ne.

Start bo pri Ruški koči ob 13., dočim bo cilj na kraju, do kamor bodo snežne prilike dopuščale neoviran dovoz.

Tekmovale bodo štiri skupine v sedečem redu:

1. dame posamič,
2. mešani pari,
3. gospodje posamezno,
4. gospodje v dvojce.

Prijave sprejema do sobote 14. t. m. g. Igo Baloh, Vetrinjska ulica (Maribor). Prijavnina za osebo Din 10.

Zmagovalci v posameznih kategorijah prejmejo dragocena častna darila, drugo in tretje plasirani tekmovalci pa lične diplome.

Sodniški zbor tvorijo: predsednik g. Golubović; podpredsednika g. Šuput in g. Baioh; zapisnikar g. Šepce; starterji in sodniki na progi gg.: Roglič, Nerat, Lavrenčič in Cizel A., ter dva člana SPD.

V slučaju, da snežne prilike v nedeljo ne bodo ugodne, si prireditelj pridržuje pravico preložitve celokupne prireditve.

ISSK Marib. zimsko sportni odsek.

Dijaki smučarji!

Jutri v sredo ob 17. v poslopju drž. gimnazije sestanek vseh dijakov smučarjev. Udeležba obvezna. — Načelnik.

Španja—Portugalska.

Mednarodna nogometna tekma Španja—Portugalska se je vršila v nedeljo v Lizboni pred očmi 30.000 gledalcev. Izid 2:2.

Zmagoviti Madžari.

Madžarska nogometna moštva so bila na svojih nedeljskih turnejah vsa zmagovita. Kakor smo že včeraj javili, je potolkel FTC izbirno moštvo Kaira 2:1, Bastya je zmagala v Bariju 2:1, III. okraj (Budimpešta) je premagal v Atenah Enosis 4:1, istotam Patalinaskos 3:2, drugorazredno moštvo Pesterzsebete je prizadejalo Herakleju v Solunu hud poraz 6:0.

Če se Angležinja zaljubi u mladega šejka

Nedavno je prispel v Damask šejk mogočnega arabskega plemena Rula. Kmalu po prihodu se je seznanil z neko Angležinjo, ki se je s stariši mudila tamkaj in uspelo mu je, da si je pridobil srce lepe miss Maud Bridger. Ni minil niti dober teden in mladi šejk je posadil Evropejko na svojega konja in jo odpeljal k svojemu plemenu, radi česar je prišlo do velikih tožbe, ki je v vsej javnosti vzbudila mnogo zanimanja. Največjo senzacijo pa je vzbudila miss Maud, ki je pri razpravi dejala, da ni bila odvedena s silo, temveč da je odšla s šejkom prostovoljno in da se je odločila, da mu postane žena. Med govorom državnega pravdnika je odšla iz sodne dvorane, sedla poleg šejka na konja in se ponovno vrnila med beduine.

Prodaja aeroplanov v Ameriki.

Lanski prekomorski letalski poleti, ki so jih izvršili ameriški avijatiki, so tako močno vplivali v Ameriki na prebivalstvo, da je prodaja letala privatnikom zelo poskočila. V prvih petih mesecih je bilo prodanih zasebnikom 675 aeroplanov, po uspelem Lindberghovem poletu čez Atlantsko morje pa je število naraslo v treh mesecih na 1.100 aparatov. L. 1926 je bilo v Zedinjenih državah izdelanih nad 2000 aparatov. Najbolj se kupujejo aparati po 2000 do 3000 dolarjev.

Hans Dominik:

Oblast treh

Tako je stopila roko v roki z dr. Glossinom v svoj novi dom. Doktor jo je spremil v sprejemno sobo in je potem mignil Abigail, naj ji pokaže njene prostore. Mlad deček mešane krvi je znosil tjakaj iz letala njene kovčke. Perilo, obleke in ostale potrebščine za vsakdanje življenje.

Jane se je vsedla na stol poleg okna in se zatopila v pokrajino, na katero je že legal mrak. Njene misli so se nahajale pri Silvestru.

Vest o dogodku v Sing-Singu je prodrla seveda tudi v tiho hišico obeh žensk v Trentonu in je obe do skrajnosti prestrašila. Pač sta čitli, da so ga vsi neznani pomagači. Toda že dejstvo samo, da je zakrivil zločin veleizdaje in da je bil po vseh zakonitih predpisih obsojen na smrt, že to je strašno vplivalo nanje. Jane, kakor tudi njena mati sta bili popolnoma zbegani, dokler jih ni nekoliko potolažil star prijatelj pokojnega očeta. Joe Miller jih je takrat obiskal in ko jih je videl vse obupane, se je smejal.

»Skrb za Logg Sarja?... Popolnoma nepotrebno!... Tristo vragov, tukaj je nekaj udarilo vmes in popolnoma zmešalo načrte ogleduhom in ovaduhom. Sicer nimam nobenega pojma, kaj bi naj bilo, kar je tako strašno učinkovalo. Na noben način se vama ni treba bati za Logg Sarja. Menim, da bi se on sedaj lahko šel popolnoma mirno izprehajati celo po newyorških ulicah. Njegovi sovražniki bi se pri ponovnem napadu le še bolj blamirali!«

Te besede so potolažile Jane. Čudovitost vsega dogodka jo je presenetila. S tujo tajinstveno mogočno pomočjo je Silvester v zadnjem trenutku ušel smrti. Od takrat je upala na njegov povratek v trdni veri, da ga bo pomoč, ki ga je rešila prvič, obrnila tudi pred vsemi nadaljnjimi napadi.

Klepetava Abigail jo je zmotila v njenem razmišljanju. Katero obleko da bo lady oblekla. Če se ne bo za večerjo nič nakitila. Gospod doktor da ljubi nakitene ženske pri večerji. Morda bi ji celo...

Usta starke so se zopet raztegnile do ušes. Toda Jane tega ni opazila. Le počasi so se vračale njene misli k sedanosti.

Kaj da naj obleče?... Priprosta črna obleka, v kateri se je nahajala, bo prava... Nakit na dan pogreba svoje matere... Naročila je Agibail naj pospravi garderobo po omarah, nakar je zapustila sobo in odšla v spodnje prostore.

Agibail je pričela z delom, ki ji je bilo zaukazano. Kos za kosom je jemala iz kovčkov. Pri tem pa je mrmrala predse: »Hoho, golobičica... jako priprosta, preskromna. Nič baržuna, nič svile. Tako priprosto... to ravno ni po ukusu mistra doktorja... On ljubi fine dame... rumeno, rdečo svilo. Nobenih črnih oblačil!...«

Pričela je vlagati perilo v predale in nadaljevala je svoj samogovor:

»Se boš morala izpremeniti, golobičica!

ca! So bile tudi še druge tukaj pred teboj. So se tudi morale. So storile vse, kar je hotel mister doktor, če jih je mister doktor pogledal... pogledal z velikimi, žarečimi svojimi očmi!«

Njene besede so se izgubile v hihitanju, ko je vlagala zadnje kose v predale.

Jane je stopila v obednico. Mladi mešanec je serviral. Dr. Glossin je čakal, da je zapustil sobo in šele nato je pričel razgovor.

»Ljuba gospodična Jane, kot vidim, je pričelo moje zdravljenje že vplivati. Dosti bolje izgledate namreč, nego ste izgledali danes zjutraj!«

»Imate prav, gospod doktor. Potovanja me je spravilo na druge misli. Bila bi skoro zadovoljna, če bi... vedela, kaj je z našim prijateljem Silvestrom!«

»Gospodična Jane, bodite zadovoljni, da je naš prijatelj ušel nevarnosti in da se nahaja po človeški preudarnosti sedaj na varnem. Če vas ceni, vas bo prav gotovo kmalu obvestil o sebi!«

»Seveda bo... mora... oh, da bi...« Jane je razburjeno izrekla te besede. Dr. Glossin je obmolnil ko da ga je ta čustveni izbruh ustrašil.

»Oprostite mojo razburjenost, gospod doktor! Jaz se tresem za usodo odsotnega, nisem se vam pa še zahvalila za vašo dobrotljivost!«

Če je dr. Glossin sploh kaj pri vsem tem razgovoru občutil, je pač znal mojskrsko skrivati svoja čustva. Nobena mišica na njegovem obličju ni trenila, ko je mirno nadaljeval razgovor. Govoril je o bodočnosti Jane. Daljši počitek tukaj, potem potovanje v Evropo. Tam morajo pač še živeti sorodniki njenega očeta.

»Slišala sem, gospod doktor, da bo prišlo do vojne z Anglijo. Potem pač nikdo ne bo mogel v Evropo!«

Dr. Glossin je raztreseno odkimal.

»Časopisno besedičenje, ljuba gospodična Jane. Mi niti ne mislimo na vojno. Jaz sam se peljem jutri zopet v Evropo. Predvčerajšnjem sem bil zadnjič na Anglijskem. Govorili se pač marsikaj o vojni, ker nas napravljajo časopisi nerazvorne. V resnici pa ne misli noben človek nanjo!«

»Jaz odkrivam vedno nove strani na vas, gospod doktor. Mislim, da imate opraviti samo med New Yorkom in Trentonom. Potem izvem, da posedujete še to lepo farmo v Koloradu in sedaj slišim, da se vozite dvakrat na teden v Evropo. Lepo mora biti, takole potovati po svetu!«

»Da, če bi človek potoval v svojo zabavo. Drugače pa izgleda stvar, če tirajo človeka na pot službene dolžnosti, ko na primer mene!«

Lahek vzdih se je izvil iz zdravnikovih prs.

»Upam, gospodična Jane, da se bom v kratkem tudi jaz lahko nekoliko odpočil. Potem se peljeva skupaj v Evropo in pokazal vam bom krasoto starega sveta!«

Dvignil je svojo s starim težkim kalifornijskim vinom napolnjeno čašo in nazdravil Jani.

»Na skorajšnjo srečno skupno pot!«

Večerja se je bližala koncu. Dr. Glossin je uporabil zadnje četrt ure, da naslika Jani njeno življenje v prihodnjih dneh.

»Tukaj imamo konja in voz. Lahko napravljate izlete. Bobby...« — pokazal je na slugo, — ne zna samo servirati, temveč tudi spretno voziti. On pozna najlepše poti v okolici. Uporabljajte tudi majhno, pa dobro knjižnico v moji sobi... Oprostite, pozabil sem, da je zaklenjena. Dovolite, da vam izročim ključ... ali še bolje. Pokažem vam jo na licu mesta!«

Peljal je Jane v sosedno sobo in je sam odprl steklene predale, v katerih se je nahajalo nekaj sto z dobrim vkusom izbranih knjig.

»Poglavitno je, ljuba Jane, da nikdar ne prevladajo težke misli in spomini!«

Dr. Glossin je pri zadnjih besedah prijel za njene roke. Ne da bi spregovoril le še eno besedo, je Jane čutila, da se za danes poslavlja od nje, obenem pa, kako se je v ojačeni meri polasčata mir in brez željnost.

Dr. Glossin je odšel skozi predsobo, da bi dospel do letala. Če je hotel biti drugo jutro zopet v Angliji, se je moral podvzati. Abigail mu je zastopila pot. Navihano se je smehljala.

»Ali se sme nova lady iti izprehajati, mister doktor?«

V teh besedah je ležala cela zgodovina. Koliko jih je moralo biti tukaj, katerim je bil izhod prepovedan. Glossin je grozeče pogledal starko. Polagoma je dvignil desno roko. Zamorka se je skrivala pred pretečim udarcem.

»Povem ti, črna žival, da je mlada dama moja sestrična. Gorje ti, če...«

Povesil je roko in naglo odšel.

Sedeli so na verandi Truworjeve hiše ob Torneaelfu, ki je bila vsa obraščena z divjo trto. Skozi listje se je odpiral razgled na sto metrov nižje tekočo reko in na nasprotnem bregu razprostrajoče se z jekami poraščene gore. Trije so bili: Erik Truwor, Šved, Soma Atma, Indijec in Silvester Bursfeld, nemškega rodu.

V tej hiši se je Silvester počutil popolnoma domače. Tukaj je prebil skupaj s Erikom Truworjem svojo mladost in stari zidovi so videli igranje dečkov in delo mladeničev. Dokler ni potem študijsko potovanje odpeljalo Silvestra v Nemčijo in ga pognalo njegovo inženersko delovanje po Evropi in Ameriki.

Erik in Silvester sta se posvetila tehniki. Način njihovega študiranja, način, kako sta se bavila z znanstvom je bil že od vsega početka različen. Silvester se je že kot dijak poglobil v fizikalne probleme. Bavil se je z znanostjo radi znanosti same, oduševljen od nenasitne vedželjnosti. Nasprotno pa je Erik Truwor od vsega početka smatral tehniko le za sredstvo k cilju, olajšati človeško življenje in ustvariti nove življenske možnosti.

To različno pojmovanje obeh prijateljev se je izrazilo tudi na zunaj. Silvester je ostal vseh pet študijskih let v

Charlottenburgu. Erik Truwor pa je študiral enkrat v Charlottenburgu, potem zopet v Ženevi, Parizu in Karlsruhe. In še nekaj drugega je bilo. Erik Truwor je podedoval veliko premoženje. Silvester Bursfeld pa je bil sprejet v Truworjevo hišo le kot gojenec in ni imel nikakega premoženja. Ko je stari Olaf Truwor za vedno zatisnil svoje oči, je ponudil Erik Silvestru polovico dedščine. Toda Silvester jo je odklonil. Sprejel je le toliko, kolikor je potreboval za dokončanje svojega študija in pa ponudbo, da smatra Truworjevo hišo vedno lahko za svoj očetovski dom.

Atma je zavzel svoje najljubše mesto, na divanu v ozadju verande. Tam je sedel in se zatopil v svoja razmišljanja.

Erik Truwor in Silvester sta sedela spredaj ob ograji za mizo, ki je bila pokrita z načrti, risbami in popisanimi papirji.

»Vsled našega dela, Erik, sploh še nisi prišel do tega, da bi mi pvedal, kako si se sešel z Atmo, Atma, ki je bil moj součenec v Pankong Tzo, naenkrat s teboj skupaj v Linnais! Samo v razburjenju, ki so ga povzročili zadnji dogodki, sem mogel smatrati to za samoposebi razumljivo!«

»Kako da sem našel Atmo? Kako sva našla Atma in jaz tebe? Čudna zgodba!«

Pomladi sem prišel v Pankong Tzo. Kuanzar se je še spominjal mojega imena. Peljal me je k opatu Jatschu, starčku nedoločljive starosti, ki me je sprejel, mi srepo pogledal v oči in dejal: »To je tretji. Iz majhne skrinjice je vzel tale prstan in mi ga nataknil na prst!«

»Jatschu je — — — mora biti...«

Silvester je skušal izračunati njegovo starost.

»Bil je star skoro devetdeset let, ko sem jaz odšel iz Pankong Tzo. Sedaj mora biti daleč preko sto...«

Dalje prihodnjil.

MALI OGLASI

Večji trgovski lokal v Mariboru
specerijo, oddam z celim inventarjem. — Naslov pove uprava. 60

Gostilno
vzamem na račun od litra v mestu ali okolici s stanovanjem. — Ponudbe na upravo lista pod »Do marca«. 57

Lepa soba
pri parku se odda gospodu s 15. jan. Trubarjeva 11. I. 56

Trije dijaki
iščejo v bližini gimnazije mirno sobo z zajtrkom. Cenjene ponudbe na upravo »Večernika«. 55

Iščem 3 do 4 sobno stanovanje za takoj.
Ponudbe na upravo »Večernika« pod šifro »Trgovce«. 22

Soba

pritlična na Aleksandrovi cesti, pripravna tudi za pisarno, se da v podnajem. Vprašati v upravi lista. 58

ZA VAŠE ZDRAVJE!

Zgodovinski roman

„Serenissima“

ki se vrši v Benetkah in je pisan s pripovednim razkošjem Sienkiewiczovih povesti, bo vse leto izhajal v mesečniku

„Ljubljanski Zvon 1928“

Ljubljanski Zvon, ki velja za celo leto 120 Din, za pol leta 60 Din, za četrt leta 30 Din, za inozemstvo 150 Din, se naroča v

Knjigarni Tiskovne zadruga, podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta 13

JURISTI!

NOVO!

NOVO!

OBČNI DRŽAVLJANSKI

ZAKONIK

v slovenskem prevodu je pravkar izšel.

Cena knjigi Din 150, po pošti Din 155

Naroča se pri **Tiskovni zadrugi v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 13**